

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **J.S.**,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 22 października 2025 r.,
zażalenia obrońcy skazanej na zarządzenie upoważnionego sędziego Sądu
Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 11 sierpnia 2025 r., VII Ka(ks) 1163/24, WKK
16/25, o odmowie przyjęcia kasacji,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanej J.S. (a równocześnie także obrońca współskazanego J.S.,
działająca w imieniu obojga skazanych) wniosła kasację od wyroku Sądu
Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 29 maja 2025 r., VII Ka(ks) 1163/24,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Świebodzinie z dnia 3 czerwca
2024 r., II K 83/23.

Wniosek o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego złożył osobiście
skazany J.S. (k. 539), któremu doręczono odpis wyroku z uzasadnieniem w dniu 23
czerwca 2025 r. (k. 565).

Zarządzeniem upoważnionego sędziego Sądu Okręgowego w Zielonej
Górze z dnia 11 sierpnia 2025 r., VII Ka(ks) 1163/24, WKK 16/25, odmówiono

przyjęcia kasacji wniesionej przez obrońcę J.S. W uzasadnieniu wskazano, że termin do wniesienia kasacji dla stron wynosi 30 dni od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, a wniosek o uzasadnienie należy zgłosić w sądzie, który wydał orzeczenie w terminie zawitym 7 dni od daty ogłoszenia wyroku. Skazana oraz jej obrońca nie złożyli takiego wniosku.

Zażalenie na to zarządzenie wniosła obrońca skazanej, która zaskarżyła je w całości i zarzuciła „pominięcie faktu, iż J.S. jest pełnomocnikiem swojej żony J.S. w pełnym zakresie wszelkich czynności tak administracyjnych jak i sądowych, a umocowanie w tym zakresie pozostaje w dyspozycji Sądu wobec złożenia już na etapie postępowania przygotowawczego”. Skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego zarządzenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o uchylenie w całości zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji do rozpoznania. W uzasadnieniu zażalenia podniosła, że wniosek o uzasadnienie został złożony bezpośrednio po publikacji wyroku i podpisany przez pełnomocnika skazanej, tj. jej męża skazanego J.S., który składając wniosek działał tak w imieniu własnym, jak i żony. Podkreśliła, że wobec faktu, iż do zwrócenia się o sporządzenie uzasadnienia nie ma konieczności działania profesjonalnego pełnomocnika, przedmiotowe działanie zasługuje na uznanie, a co za tym idzie kasacja została wniesiona po uprzednim złożeniu wniosku o sporządzenie uzasadnienia.

W zażaleniu został zawarty także wniosek, złożony na podstawie art. 127 k.p.k., o wstrzymanie wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 29 maja 2025 r., VII Ka(ks) 1163/24.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne, co doprowadziło do utrzymania w mocy zaskarżonego zarządzenia.

Nie ulega wątpliwości, że w tej sprawie wniosek o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego złożył tylko jeden podmiot – osobiście skazany J.S. Wniosek ten okazał się skuteczny, skazanemu doręczono odpis wyroku Sądu Okręgowego wraz z uzasadnieniem, co otworzyło dla J.S. drogę do wniesienia kasacji. Nie

można jednak zgodzić się ze wskazaniem zawartym w zażaleniu, że skazany J.S. działał w imieniu własnym, jak i żony, współskazanej J.S.

Na wstępie wypada zaznaczyć, że w tej sprawie – o przestępstwo skarbowe – kwestię reprezentacji procesowej oskarżonego regulują odpowiednio stosowane przepisy k.p.k., z uwagi na brak rozwiązań szczególnych zawartych w Kodeksie karnym skarbowym oraz z uwagi na odesłanie do odpowiedniego stosowania w kwestiach nieuregulowanych przepisów karnoprosesowych (art. 113 § 1 i 2 k.k.s.). Podczas analizy akt sprawy Sąd Najwyższy nie znalazł dokumentu pełnomocnictwa udzielonego przez J.S. J.S., o którym mowa w zażaleniu. Jedynie z wyjaśnień obojga skazanych wynika, że wszelkimi czynnościami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa będącego formalnie gospodarstwem J.S. zajmował się J.S., jak również, że żona udzielała mu pełnomocnictwa w sprawach prowadzenia tego gospodarstwa (zwłaszcza wyjaśnienia J.S. k. 69, na temat pełnomocnictwa k. 75). Tego typu okoliczność jest jednak irrelevantna z punktu widzenia możliwości podejmowania przez niego czynności procesowych w imieniu żony w postępowaniu karnym. Niewątpliwie nie wynika z tego, aby w sprawie zaistniała sytuacja, o której mowa w art. 76 k.p.k., zgodnie z którym jeżeli oskarżony jest ubezwłasnowolniony, jego przedstawiciel ustawowy lub osoba, pod której pieczęcią oskarżony pozostaje, może podejmować na jego korzyść wszelkie czynności procesowe, a przede wszystkim wносить środki zaskarżenia, składać wnioski oraz ustanowić obrońcę. W tym postępowaniu J.S. nie mógł więc działać w imieniu i na rzecz J.S.

Ponadto, zgodnie z art. 6 k.p.k. oskarżonemu przysługuje prawo do obrony, w tym prawo do korzystania z pomocy obrońcy, a zgodnie z art. 82 k.p.k. obrońcą może być jedynie adwokat lub radca prawny. Analiza akt sprawy prowadzi do wniosku, że uzyskując status oskarżonej J.S. ustanowiła swoim obrońcą r.pr. M.P. (k. 291). To zatem obrońca była osobą uprawnioną do działania w imieniu i na rzecz skazanej w tej sprawie. W zaskarżonym zarządzeniu trafnie wskazano więc, że skazana ani jej obrońca nie złożyli wniosku o uzasadnienie wyroku na piśmie.

Ponadto, jako argument dodatkowy, ale także niezależny, należy podkreślić, że lektura wniosku o uzasadnienie prowadzi do jednoznacznej konkluzji, że skazany działał tylko w imieniu własnym. Wynika to z dosłownego wysłowienia tej

okoliczności w treści wniosku. J.S. napisał bowiem następująco: „działając w imieniu własnym [podkreślenie SN] wnoszę o sporządzenie uzasadnienia całego wyroku SO w Zielonej Górze [...]” (k. 539).

Jedynie na marginesie można zaznaczyć, że termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku jest terminem zawitym, a więc – w przypadku wykazania, że jego niedotrzymanie nastąpiło z przyczyn niezależnych od strony – istnieje możliwość jego przywrócenia.

Co do wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku zawartego w zażaleniu należy zauważyć, że art. 127 k.p.k. nie stanowi podstawy do wstrzymania wykonania wyroku w postępowaniu zażaleniowym od zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji. Jest to przepis, który może mieć zastosowanie w ramach procedury rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu, której nie dotyczy rozpatrywane zażalenie.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[WB]

[a.ł.]